

Martin Petiška

Tajemství jménem Rotary

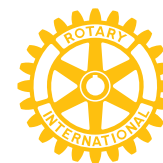
„Rotariáni podávají svým přátelstvím a svou harmonickou spoluprací příklad těm, kteří usilují o ty hodnoty, jaké pomáhají životu, pomáhají jeho naplnění prací, radostí a nadějí.“

Tomáš J. Baťa, Toronto, 2004

z reakce na knihu Martina Petišky „Rotariánské paprsky“

Martin Petiška

Tajemství jménem Rotary

Věnováno rotariánům

(i těm, kteří jimi třeba už jsou a zatím o tom ještě nevědí)

V češtině nebo anglickém překladu s tematikou Rotary vyšly tyto eseje, aforismy a úvahy Martina Petišky:

2002 – Inspirace srdcem, s úvodem PRI Richarda Kinga

2003 – Verše a aforismy, s úvodem PRI Bhichaie Rattakula

2004 – Rotariánské paprsky, s úvodem PRI Jonathana B. Majiyagbe

2005 – Rotariánské stezky, s úvodem PRI Carla-Wilhelma Stenhammara

2009 – Rotariánské myšlenky, s úvodem DG Jozefy Polákové

Ve formátu pdf jsou všechny publikace k dispozici na: www.rotary2240.org

© Praha, 2014

ROTARY INTERNATIONAL – DISTRIKT 2240

Česká republika a Slovenská republika
mezinárodní nezisková organizace

Text: © Martin Petiška, Brandýs nad Labem, 2014

Foto barevné: © Svatopluk K. Jedlička, Praha, 2014

Foto černobílé: © archiv Rotary International, Evanston 2014

**Publikace vychází k 15. výročí založení Rotary distriktu 2240
s jeho podporou.**

Milí rotariánští přátelé,

Rotary je neustále měnící se organizmus, který již déle než sto let odráží zájmy a potřeby svých členů i obecného prospěchu. Změny obsažené v „Plánu budoucích vizí“ (Future Vision Plan) a koncentrace na šest hlavních oblastí zájmu jsou důležité pro budoucnost Rotary a napomáhají rozvoji každého klubu a účasti všech rotariánů. V období změn je dobré ohlédnout se za minulostí a připomenout si zásady, na kterých Rotary spočívá, které jsou trvalé a směřují k stálé pomoci. Texty Martina Petišky naprosto výstižně vyjadřují naše základní krédo, jímž je služba nad vlastní prospěch – „Service above Self“.

V roce 2005 skupina rotariánů z okolí Chicaga odvážně odkoupila bývalé rodinné sídlo zakladatele Rotary Paula Harrise. Paul a Jean Harrisovi ten dům pojmenovali Comely Bank podle ulice, na které Jean Harrisová v dětství žila ve skotském Edinburghu. Vizí rotariánů, kteří dům koupili, bylo obnovit jeho původní podobu z roku 1947, kdy zemřel Paul Harris.

Budova Comely Bank bohužel potřebuje celkovou opravu. Celkové zrestaurování domu a pozemku, na kterém stojí, a založení nadace pro zajištění prostředků na roční výdaje si vyžádá částku pěti milionů dolarů. Dějiny Rotary a úspěch tohoto projektu nám leží na srdci a uvítáme pomoc a nápady rotariánů celého světa, které pojí dohromady vztah k historii.

Je potěšitelné, že čeští a slovenští rotariáni si uvědomují význam úsilí o revitalizaci Comely Bank. Můžeme s jistotou tvrdit, že rotariáni z dřívějšího československého distriktu 66 bývali častými návštěvníky vily Comely Bank. Bude krásné, až tomuto vzácnému kusu rotariánské historie vrátíme jeho zašlou slávu. Věříme, že opět bude domovem rotariánů ze všech končin světa, tak, jak tomu bylo v dobách Paula a Jean Harrisových.

S díky, že prostřednictvím aktivního Rotary měníte životy.

Ron D. Burton

prezident Rotary International pro 2013/14

Milé čtenářky, milí čtenáři,

při mých návštěvách v klubech jsem si s potěšením povšimla, že na několika místech začínají klubové schůzky citacemi právě z esejů, aforismů a úvah Martina Petišky, které věnoval Rotary, a které vyšly v pěti svazcích již dříve. Autor je českým čtenářům více znám pod pseudonymy, z nichž nejčastěji užívá Eduard Martin, rotariánům je znám jako člen RC Brandýs-Boleslav nebo jako vedoucí redaktor prvního ročníku časopisu Rotary Good News (1999/2000).

Jeho texty vycházejí ze základních etických principů a právě proto mají tak velký ohlas nejen mezi námi, rotariány. Jsou pro všechny pohlazením po duši, vzpruhou a inspirací. S trochou nadsázky je možné říci, že rozjímání nad nimi pomáhá všem čtenářům pozitivně měnit jejich životy. Jsem ráda, že vychází další, již šesté pokračování těchto úvah.

Mile mě překvapilo i nevědění spojení Petiškových textů s fotografiemi vytvořenými redaktorem časopisu Rotary Good News Svatoplukem Jedličkou při návštěvě vily Comely Bank v Chicagu, která byla několik desítek let domovem Paula Harrise, zakladatele Rotary, a jeho manželky Jean. Neočekávaný souzvuk těchto ilustrací a textu je pozoruhodný.

Věřím, že se tento svazek stane i jednou z prvních publikací, která po revitalizaci vily Comely Bank obohatí knihovnu tamějšího nového společenského a informačního centra Rotary.

Díky za všechny vaše aktivity, kterými měníte svět k lepšímu.

Irena A. Brichta

guvernerka Rotary distriktu 2240 pro 2013/14

Rezonance

Před časem jsem dostal k redakční úpravě texty Martina Petišky, které se právě teď chystáte vychutnat. Bylo to těsně před cestou na seminář redakcí regionálních časopisů Rotary, který se uskutečnil na ústředí Rotary International v Evanstonu, městečku přilehlém k severnímu okraji Chicaga. Těch několik hodin letu bylo skvělou příležitostí, abych se do textů nerušeně začel. Pobyt v Chicagu pak byl skvělou příležitostí k návštěvě míst spojených s historií Rotary. V autentické podobě se jich ale nedochovalo ani tolik, kolik je prstů na jedné ruce. Ve volném podvečeru jsem proto zamířil až na jih Chicaga, abych si prohlédl unikátní, pro nás rotariány téměř posvátné místo, vilu Comely Bank, domov Paula a Jean Harrisových. V okamžiku, kdy jsem vstoupil na pozemek a mezi dnes již vzrostlými keři a stromy zahlédl průčelí vily, probleskly mi hlavou texty, které jsem pročetl v letadle. Martinovy texty a genius loci tohoto místa spolu neuvěřitelně rezonují. Snad se mi ten pocit podařilo alespoň náznakem zachytit prostřednictvím několika fotografických snímků.

MgA. Svatopluk K. Jedlička
redaktor časopisu Rotary Good News
člen RC Praha City

Rotary je tajemství...

Tedy: je tajemstvím pro mnoho lidí, kteří dodnes, přes všechny skutky a zprávy, jaké rotariány provázejí, o něm nic nebo skoro nic nevědí...

Mnoho věcí se zdá tajemnými a tajuplnými jenom proto, že si lidé neudělali čas na jejich poznání...

Ale Rotary bývá někdy v jistém smyslu tajemné i pro ty, kdo v něm léta působí a kdo je měli příležitost poznávat.

Ti první, tedy oni lidé, kterých se dotýká rotariánské tajemství pro jejich neinformovanost, mají snadnou cestu, aby tajemný oblak kolem Rotary rozptýlili... Stačí jim začíst se do propagačních tiskovin nebo do časopisu Rotary Good News a nebo si najít snadno dostupné údaje na internetu.

Ale můžeme zauvažovat také o „tajemstvích“, jaká mohou připadat podivuhodná i těm, kdo Rotary poznali...

I těm z nich, kdo v tomto společenství pracují už dlouho...

Možná právě těmto může na Rotary cosi připadat obzvlášť podivuhodné.

Obzvlášť zajímavé...

Obzvlášť tajemné.

Procházku rotariánskými tajemstvími můžeme začít u prvního z nich...

U tajemství „existence Rotary“.

Toto tajemství lze nazvat „trvanlivost“.

Jak je vysvětlit?

Kolik spolků, společností, hnutí, se během více než jednoho století, /co už Rotary trvá /, stačilo rozplýnout.

Co zdánlivě „věčných“ zřízení se přesunulo z občanského života do zaprášených vzpomínek...

V Čechách zmizel jeden císař, po něm druhý... přešla první světová válka..., zmizela Masarykova i Benešova republika, proběhla druhá světová válka a uplynulo přes čtyřicet let komunistického režimu..., minula léta nových poměrů, během nich se rozpadlo nejenom Československo..., žijeme dnes v Evropském společenství..., tolik konců státních útvarů prožil český národ..., tolik všelijakých konců provázelo dobu od vzniku rotariánské organizace... Jakoby lidé ve dvacátém století pluli na hladině moře konců. A duchovní „stát Rotary“, duchovní pevnina jménem Rotary, přitom stále trvala a stále trvá...

Tolik tak zvaných věčností zaniklo během jednoho jediného století...

Rotary nejenom že nezaniklo...

Od jednoho amerického stolu, u kterého kdysi usedli lidé s dobrým nápadem, se rozšířilo během jednoho století k mnoha tisícům stolů na různých kontinentech..., od malé skupinky lidí, kteří se kdysi sesedli s Paulem Harrisem v USA, se Rotary pro-

měnilo do obrovské společnosti přátel..., nedozírné společnosti přátel, jejichž počet dosáhl sedmimístné číslce...

„Trvanlivost“ je jednou z tajuplností Rotary.

Jak to, že Rotary nepřetržitě trvá a nestárne..., jako by mělo pohádkový recept na trvání?

Má takový recept, má „elixír trvání“... ?

Rotary takový osvědčený recept opravdu mělo a má.

Je prostý.

Rotary pomáhá nalézat smysl života...

Bylo řečeno, že lidský život je krátká, zdánlivě nepatrná a zdánlivě marná záležitost..., jenomže přesto se v něm dá něco dokázat... a je to právě toto NĚCO, co dává životu smysl. Je něčím, co dokáže život povyšovat z malicherností, z marnosti... Ono rotariánské „NĚCO“ je dar, který může rotarián dávat ostatním...

Soucit...

Aktivní soucit. Pomoc...

„Něco.“

DAR...

Tím, že jej rotarián dává, jej vlastně dává svému svědomí... A jsou to právě dary, jaké dává člověk svému svědomí, které potřebuje, aby svůj život naplňoval smyslem. Aby unikal, na své pouti přisouzenými vteřinami, bezvýchodnosti a marnosti...

Není právě ono „umění dávat“ kouzelným elixírem působícím proti marnosti... ?

Elixírem proti zmarnění ?

Nacházením smyslu života... ?

Jenom to, co člověk dá, mu zůstává...

Společnosti, které dokáží člověka zbavovat marnosti, získávají trvanlivost... Jejich trvání dodává lidskému putování sílu a tato síla opět naopak tyto společnosti posiluje.

Ten, kdo si připadá marný, se odpojuje od přílivu síly, odpojuje se od důvodů, které mu dávají radost z trvání.

Dalo by se říct, že cesta k vítězství začíná na té startovní čáře, na které se lidská duše zbavuje marnosti.

O „radosti z trvání“, o radosti z existence, o oné odvaze, jaká je třeba k nevzdávání se, rozhoduje nenápadný pomocník lidských duší: svědomí...

Svědomí je zbraň.

Svědomí je zbraň proti smutku, bezvýchodnosti, je zbraní proti marnosti...

Čisté svědomí omývá duše od marnosti...

Tím, že si rotariáni volí za svůj cíl službu, volí si zároveň cestu k naplnění svých pozemských vteřin smyslem, volí si cestu k čistému svědomí: k prvnímu předpokladu

takového duševního života, který se oproštuje od úzkostí, od prázdnoty..., zbavuje se oné dusící marnosti, jaká dokáže tolika lidem měnit jejich život do „pouhé existence“ ...

Rotariáni vědí, že existovat nemusí ještě znamenat žít...

Pro tolik lidí se jejich život stává čekáním na smrt. Pro rotariány je jejich život čekáním na příležitosti jak pomoci.

Rotary učí jak měnit přežívání do žití...

Tolik lidí má na svých náhrobcích napsáno, kdy zemřeli... Ale nemá na nich napsáno, kdy vlastně přestali žít.

Ano, Rotary umí poukazovat na hodnoty, jaké mohou měnit lidský čas z pouhé zbytečné existence do života.

Tím mu dávají smysl.

Je to tajemství?

Ony životadárné hodnoty vlastně nijak tajemné nejsou, většina lidí o nich dobře ví... Jenomže vědět neznamená ještě to nejdůležitější.

Neznamená to poznat...

Vědění není poznání.

Ale Rotary umí měnit vědění do poznání.

Toto je vlastnost, jakou duše potřebuje k tomu, aby nebloudila.

Toto je vlastnost, která umožňuje duši, aby našla cestu ze zmatků k cíli, k cíli...

K cíli, kterým je naplnění života...

Jak nenápadně bývají ony základní hodnoty měnící pouhou existenci do života.

Jak přehlédnutelné...

Jedním z „tajemství“ Rotary je i to, že dokáže ze zdánlivě anonymních lidí utvářet příbuzné.

Zlo často nevzniká z touhy škodit...

Nevzniká z nějakých „dábelských“ úmyslů. Zlo bývá někdy jenom jiným jménem pro lhostejnost.

Pro nepozornost.

Pro... ANONYMITU.

Vzpomínám na známého, který několik dní zapomněl v létě zalít květiny v bytě.

Ushly mu.

Nebyl zlý.

Nechtěl jim ublížit. Byl zdrcený, když si jich nakonec přece jenom všiml.

Měl své květiny rád.

Jenom pro samé jiné starosti a zájmy kolem nich nevšimavě přecházel a nevěšil si, že schnou, že umírají.

Stačí se rozhlédnout, možná právě teď někde schne nějaká květina...

Někde blízko...

Velmi blízko.

Nenápadně.

Opravdoví rotariáni jsou bojovníky proti anonymitě.

Protože jsou těmi, kdo se programově snaží ze života vymycovat lhostejnost.

Tam, kde je lhostejnost, je i podnebí, ve kterém se daří bídě, duševní i tělesné, daří se zoufalství a smutku, jaký se okolí nesnaží umenšovat.

Někdy stačí nemocné prostředí kolem sebe zbavit anonymity a prostředí se uzdraví.

Anonymita rodí lhostejnost.

Anonymita se stává chorobou moderního času...

Jako by si tolik lidí zaměřovalo život za spěch..., stále více si vytěšňovalo lhostejným spěcháním ze svého přisouzeného času život.

Lidé se stávají obyvateli paradoxu.

Stále víc lidí žije pohromadě..., čas smývá ze zemského povrchu svět malých osad, vesnic, lesních samot. A přece jako by ona velká města se stávala stále víc něčím nápadně paradoxním: sídlišti samot.

Sousedem člověka nebývá soused...

Sousedem člověka bývá anonymita.

Lhostejně suchá anonymita.

Vyprahlá lhostejnost.

Lhostejnost je choroba.

A bývají to právě rotariáni, kdo na tuto chorobu přináší lék...

Kde je Rotary, pravé Rotary, není lhostejnost.

Kde je Rotary, je přátelství...

Kde je Rotary, je příbuzenství.

Rotariánské přátelství je neobyčejným druhem příbuzenství. Není to příbuzenství tělesné krve..., mohlo by se říct, že se jedná o jakési příbuzenství, které představuje něco mnohem víc: příbuzenství duševní krve.

Právě přátelství je jedním z oněch zdánlivě tajemných rotariánských „elixírů“, ze kterých tryská vliv rotariánů, jejich soudržnost a pevnost jejich klubového života.

I pojem „rotariánské schůze“ může připadat z jistého pohledu nepatřičným a rozostřeným pro toho, kdo si navykl považovat schůze /...a pobyt na schůzi / za cosi, co je přítěží, nutným zlem.

Rotariánské přátelství je tedy zvláštním druhem příbuzenství...

Svěžím příbuzenstvím duší.

Rotariánská „schůze“ by měla být radostným shromážděním příbuzných duší, měla by být místem, kde člověk ucítí radost ze společně sdílených vteřin..., uvědomí si, že čas není od toho, aby se „zabíjel“... /jak zní moderně zlověstné rčení/, naopak: ony chvíle, které byly člověku dány sudičkami, se mohou stát kolébkami, do kterých se pro někoho narodí útěcha...

Paprsek, který zahřeje...

Nemůže být třeba právě tato chvíle tou chvílí, ve které se pro někoho narodí pomoc?

Nemůže chvíle, která právě přichází, být tou, která někomu setře úzkost?

A nemůže se pro někoho narodit radost na příští rotariánské schůzi?

Pomoc?

Nenápadná stezka z marnosti?

Pokud se rotarián netěší na své týdenní setkání s přáteli, potom v jeho klubu není něco v pořádku...

Rotariánský život v ideální podobě představuje cosi jako život v NADRODINĚ.

Zastřešuje různé rodiny..., dává jim spolupatřičnost.

Z anonymních tvorů vytváří Rotary členy společenství, pojené, řečeno kiplingovsky, „stejnou krví“...

Jako by člověk v rotary klubu získal možnost stvořit si svou rodinu...

NAPROGRAMOVAT SI JI.

I v tom je jedno z tajemství Rotary, která dávají „členství“ smysl...

Nejde jenom o to pouhé „být někde členem“, jde o to „někam patřit“...

Toto není slovní hříčka, toto je základ vztahu...

Rotarián nemá být jenom několika písmeny ve výročním rotariánském soupisu, měl by být obyvatelem jedné duchovní vlasti.

Nevchází jenom mezi příbuzné, jaké mu přivedly okolnosti, do kterých se narodil: ona „nadrodina rotariánů“, kterou si dobrovolně volí, se mu nabízí za domov..., přesahuje okolní domovy a rozpíná se do dálky..., snaží se do sebe včlenit, přijmout za své členy i ty, kdo žijí za jejím obzorem.

Kdo potřebují pomoc, potřebují soucit...

Potřebují nebýt přehlédnuti.

Tolik trápení je na světě ne proto, že by snad bylo nutné, je zde proto, že bylo přehlédnuto - a je přehlíženo - těmi, kteří by je mohli ze života svých blízkých snadno zapudit...

Aby člověk dokázal tmu ze svého života nebo ze života jiných lidí zapuzovat, je třeba, aby si ji přiznal.

Aby si ji nezakrýval zdí lhostejnosti.

Kolikrát si lidé nařikají, že jim brání v cestě zlo.

A zatím jim cestu přehradila lhostejnost.

Přátelství je jedním z rajských darů, jedním ze znaků, kterými se vyznačují duše, které se snaží bojovat proti lhostejnosti.

Ta největší tajemství bývají někdy až neuvěřitelně samozřejmá, prostá...

Tak jako tajemství jménem: přátelství.

Přátelství je meč, kterým lidská duše vítězí...

Rotariánské přátelství není bolestnou povinností, je radostnou výsadou...

Ten svět, ve kterém se z povinností stávají radostné výsady, je světem, ve kterém je příjemné žít...

Jako by na světě ubývalo přátelství...

Jako by ubývalo povědomí o velkém příbuzenství...

A zde nastupuje rotariánská metaforická „NADRODINA“, nastupuje, aby vnášela do zkřehlých, mrznoucích vztahů povědomí o neanonymitě, o příbuzenství..., aby křehnoucí zahřívala...

Tak často nemá člověk někoho rád jenom proto, že ho dobře nepoznal.

Poznání umí vytěšňovat nenávisť.

Oceán anonymity se rozlévá a zaplavuje pevniny dřívě spolehlivých, tradičních vztahů...

Zaplavuje staré pevniny poznání...

Anonymita zaplavuje jako povodeň svět.

Anonymita odplavuje přátelství.

Úspěch Rotary, ono tajemství jeho rozšíření a blahodárného vlivu, spočívá v jeho vítězném tažení proti anonymitě prováděné pomocí poznání...

Tajemství, které pomáhá rotariánům vítězit má prosté jméno: přátelství...

Z kolika lidí by si mohl člověk snadno udělat přátele, jenom kdyby je lépe poznal.

Bylo řečeno, že nepřítel je přítel, kterého jsme dost dobře nepoznali.

Pokud Rotary převádí lidské duše ze země nezájmu do země poznání, pak koná výsostnou práci...

Jako by Rotary poskytovalo lidským duším podivuhodné vzácné očkování: dokázalo je očkovat proti lhostejnosti.

Proti nesoucitu.

Proti nepřátelství.

Velikost úspěchu Rotary se měří velikostí přátelství, jaké dává...

Rotary nenudí.

I to je jedno z jeho „tajemství“...

Když se historik zamyslí nad dějinami světa, pozoruje: životnost mívají ty říše a ta státní zřízení, jaká nenudí.

Je to povrchní hledisko?

Je jednostranné, jistě..., k revoluci a k zániku nějakého statu quo přispívá mnohem více položek, jenomže ona nuda, ono znechucení ustrnulým a odumírajícím způsobem života bývá zvlášť nápadné u společenských systémů nebo u společností, které se hroutí a spějí k zániku...

Ten, kdo se nudí, nemívá chuť rozsvěcet své okolí.

I když by to někdy mohl udělat tak snadno.

Kdo se nudí, propadává se do nudy stále hlouběji a stahuje do nezájmu o svět i svoje okolí...

Rotarián umí rozeznávat vypínače, kterými stačí někdy tak jednoduše pootočit a tmu, jaká vládla, vystřídá jas.

Rotariáni dobře vědí, že jejich okolí je plné vypínačů, kterými lze vypínat trápení, bolest, zoufalství.

Jak lehce se může zbavit své nudy ten, kdo se pustí do vyhledávání takovýchto vypínačů.

Je to dobrodružné hledání.

Je to rotariánské hledání...

I hledání těchto někdy zlověstně přehlížených vypínačů patří mezi „rotariánská tajemství“...

A bývá to právě toto hledání vypínačů, které může dělat z nezábavného života vzrušující dobrodružství, které dokáže přisouzený pozemský čas zbavovat od nudy...

Zbavovat od „NERADOSTI“...

Anděl strážný upozorňuje :

„Rozhlédni se kolem sebe...“

Není někde, třeba ROVNOU NA DOSAH, nějaký vypínač, kterým bys mohl zhasnout něčí tmu ?

Rozsvítit někomu světlo... ?“

Pokud rotariánský klub správně pracuje, nenachází se v něm skulina, kterou by do něj mohla proniknout nuda.

Systém přednášek v klubech je založený na rozšiřování obzorů, na obohacování poznání pocházejícího i z těch oblastí, o které by se člověk jinak ani nezajímal a jaké

jsou, jak zjišťuje, tak pozoruhodné..., hovory u rotariánského stolu bývají jiskřivé a prosvěcují týdenní setkání...

Tak se Rotary brání nudě, záludné nudě, jaká ospale dýchá do jiných stolních společností...

Psychologové dobře vědí, že tajemství duší, které nestárnou, spočívá v jejich zájmu o svět.

Hovory v klubech, přednášky v klubech, nové poznávané obzory zabraňují mocně tomu, aby se na duši tvořily vrásky, aby duše stárla, aby se stávala „duší důchodkyní“.

Ve stáří se snadno může stát, že se obzor zmenšuje, smrskává se a tím se umenšuje i zájem o život.

Rotariánské schůze by měly být takovými rozšiřováními obzorů, měly by dokázat napínat vnitřní obzory jako struny, bránit tomu, aby se výhled duše do světa ...i do jejího nitra... umenšil.

Rotary brání tomu, aby se duše dobrovolně uzavíraly „do cel“.

Ten, kdo si vybuduje k někomu vztah, si zmnoží život.

Vztahy, jaké se vytvářejí mezi rotariány, jim pomáhají násobit jejich životy.

Je možné říct: Kolik lidí máš rád, tolikrát jsi člověkem.

Je možné říct: Kolik máš přátel, tolikrát sis násobil život..., o tolik více jsi se obohatil, s každým přítelem můžeš přijmout nový, další život...

Není i tohle jedno z přirozeně prostých tajemství, která dobře znají rotariáni...?

Rotariáni sdílejí navzájem své starosti i své radosti... /není právě toto mezi lidmi dříve něco tak obvyklého... a v moderní době tak zlověstně zapomínaného... ?/..., během týdne se toho přece stává tolik, o čem je třeba promluvit.

Bývá toho tolik, co je třeba při hovoru na týdenní schůzi se svými přáteli projít, co je třeba „převážít“...

Je to opět podivný paradox: jako by člověk tím, že vstupuje do cizích starostí, vystupoval jaksi /...někdy aspoň lehce.../ ze svých vlastních... ?

Jako by se vlastní trápení mohlo /... někdy aspoň trochu... / rozplývat v tom, když se člověk věnuje trápení těch jiných, snaží se nechat rozplývat trápení přátel...

Je tolik plánů, jak někomu pomoci.

Někomu daleko.

Někomu blízko.

Kde je rotariánský pohled na svět, tam není nikdo tak daleko, aby nepotřeboval pomoc...

Aby ji nemohl dostat.

Aby ji nemohl -

Dát.

Je tolik myšlenek, které zabraňují, aby se vytáhla stavidla a do rotariánského setkání pronikla vlna pochyb, těch bolestných pochyb, tragická vlna, která by přinesla nutkavou otázku : „Proč tady vůbec jsem ?“

Jak zvláštní a úrodná jsou tato rotariánská umění :

„Umění nenudit se“

a „Umění nenudit“.

Jak důležitá to jsou umění...

A jak propojená.

Kolik vztahů se rozbilo a kolik se jich rozbíjí o záludné skály nudy, nenápadné skály nudy...

„Kdo se nudí, pochybuje...“

Nechytá marnost lidské duše na jednu ze svých nejosvědčenějších udic, na udici nudy ?

Nebo na udici pochyb ?

Zmatených pochyb o „smyslu lidského hemžení“ ?

Tím, že Rotary přesekává listivý vlasec nebezpečné udice, brání duším, aby je marnost ulovila.

Nuda je jedovatá.

Pochyby o tom, že život má smysl, jsou jedovaté...

Zvlášť pro mladé lidi...

A rotariáni umějí podávat protijedy.

Umění nenudit, umění nenudit se..., ono umění zbavovat sebe i své blízké nudy a ukazovat lidský život jako jediné nepřetržité a úrodné dobrodružství, /...o jakém nemá význam pochybovat.../... toto je také jedno z „rotariánských tajemství“ ...

Z nenápadných rotariánských tajemství...

Z tak nenápadných a z tak vzácných...

A pak je tu radost.

Radost v tolika odstínech...

I radost bývá ve své podstatě tajemná.

Radost v tolika tóninách, v tolika druzích, v tolika podobách..., a je tu i radost z té radosti, kterou člověk dává jiným.

Není právě tohle rotariánská radost ?

Známá rotariánská radost ?

Pro tolik lidí může být právě tahle radost nepochopitelná.

Pro rotariány je přirozená...

Oč větší může být radost z dárku, který člověk dal tomu, koho má rád, než radost z dárku, který sám dostává.

Pokud by se přijímalo do Rotary na základě testů jako na řadu vysokých škol, nebyl by právě tohle možná jeden z výborných „zkušebních kamenů“, podle kterých by se mohlo usuzovat, jestli duše žadatele o vstup do klubu je už skutečně rotariánská... ?

Radost z radosti, kterou člověk dává, má v sobě cosi tajemného, cosi pro tolik lidí až nepochopitelného...

Ona radost je magnetická.

Přitahuje radost...

Je hodně těch, co jí nejsou schopni..., jenomže právě ty, kdo jí rozumí, kdo ji chápou, právě ty vábí tahle radost dohromady.

Někdo ji nepochopí.

„Jak může mít někdo radost z toho, když nic nedostává ?“ řekne si takový člověk.

Neztrácí naopak takový člověk ?

Proč by se měl ještě radovat ?

A přece jenom ten, kdo podává druhým světlo, se necítí nakonec ve tmě.

Je dobré na toto poznání upozorňovat, znovu a znovu je připomínat.

Jsou samozřejmosti, které lidé přehlédnou proto, že jim připadaly příliš samozřejmé.

Rotarián dostává radost tím, že jí dává.

Čím více radosti rotarián dává, tím více jí dostává.

Alchymie Rotary... ?

Kdepak. Je to prastará zkušenost, která se předává z tisíciletí do tisíciletí těm, kdo jsou schopni její krásu unést.

Unést její velikost.

Její milost.

Je to radost, která svítí odedávna z velkých životů..., radost, která svítí napříč dějinami a plaší tmu sobectví a nemilosrdenství, radost, jaká svítí z evangelijních slépějí...

Radost z radosti, kterou duše předala jako štafetu...

Radost z té radosti, která se dává, se obvykle získává už v dětství, je to jeden z důležitých darů, jaké se dají získat výchovou...

Je to léčivá radost.

Léčivé tajemství...

Uzdravovat z „onemocnění tmou“ druhé znamená uzdravovat ze tmy i svou duši...

Tolika nemocným už Rotary pomohlo.

Za tolik uzdravení jsou jim uzdravení vděční.

Ale jsou i nemoci, které jako by byly neviditelné, i když to neznamená, že by působily nemocným méně trápení.

I ono uzdravování „ze tmy“ je rotariánská služba.

Jak nebezpečné je onemocnět tmou.

Zvláště nebezpečné na tom je, že ten, kdo onemocněl tmou, to ani nemusí postřehnout.

Kdo onemocněl tmou, nechce rozdávat radost...

Kdo nechce rozdávat radost, ten ji ani nedostává.

Jaký je nápis, který by si mohl nést rotarián na svém pomyslném erbu...?

„Kdo přináší radost druhým, přináší ji i sobě“.

Tolik se toho už napsalo o bojích, jaké sváděli rotariáni po světě s obrnou.

Ale bývá i obrna duše.

Bývá i duševní i duchovní ochrnutí, které působí, že lidská duše se stává bezmocnou.

Oslábne pochybami...

Oslábne nedůvěrou ve své síly...

I tuto obrnu umí léčit ona radost z dávání...

„Radost z dávání“ je osvědčená ušlechtilá rotariánská radost, jedno z tajemství moudrých duší...

Jedno z rotariánských „tajemství“...

Jako by z tohoto světa vzlínala, unikala harmonie...

Jako by mizel řád...

Společenství, která se stávají ochránci řádu, jsou v některých dobách zvláště nezbytná.

Každý člověk se rodí s potřebou řádu... s potřebou harmonie.

Rotary nese řád.

Není to nějaký svírající řád, není to dogmatické pouto, které by pojilo člověka se seznamem příkazů a zákazů.

Kdepak...

Rotariánský řád je pravým opakem nějakého strnulého zakazování.

Upozorňuje ty, kteří si tím nejsou jisti, že přirozené hodnoty nejsou nepřirozené.

A že to, co je nepřirozené, není přirozené.

Právě proto se dostávají rotariáni do sváru s totalitními režimy, do střetu s každým útlakem, který se snaží omezovat cestu člověka za jeho posláním...

Cestu člověka od disharmonie k harmonii.

Rotary harmonizuje.

Přináší člověku ujištění o tom, že přirozené je prospěšné a nepřirozené neprospěšné.
Je smutné, že i toto bývá pro tolik duší jako by neznámé, jako by tajemství...
A Rotary je schopné toto tajemství pojmenovávat.
Je schopné zbavovat je nejasnosti.
Žijeme ve světě, který se snaží zaměňovat hodnoty, přejmenovávat je.
Rotariánský přístup ke světu vede k tomu, aby se podobné falšování prohlédlo.
Odmítlo.
V jistých dobách to může být nebezpečné.
Pravda někdy přivádí do nebezpečných situací.
Ale rotariáni znají zkoušku třemi otázkami a vědí, že pravda rozsvěcí život...

Jedním pesimistou bylo řečeno, že jediné, co se na tomto světě neodpouští, je ctnost.
Jenomže proč by měl člověk usilovat o toto odpuštění ?
Bylo řečeno i to, že před nikým nemá na tomto světě člověk takový pocit méněcennosti, jako před ďáblem...
Jako by podvědomí nutilo tolik nečestných lidí, aby tolik a tak důrazně upozorňovali na svou čest.
Na „ctnost cti“.
Rotariánská čest by měla být něčím, o čem se nehovoří.
Tak jako dva lidé, kteří se potkají, nekonverzují o tom, že dýchají.
Proč hovořit o samozřejmostech ?
Je přece tolik nesamozřejmých věcí, o kterých je na této zemi třeba hovořit.
Ona „ctnost“ /v nejmodernějším slova smyslu a zároveň v nejtradičnějším slova smyslu/, by měla být předpokladem rotariánského života, podobně jako jím je dýchání...
Ale samozřejmé jsou i jisté hranice.
Tyto hranice, které se nesmí přestoupit, tyto hranice nejsou omezením, omezováním, jsou naopak výsadou, která dokazuje rotariánovi správnost jeho cesty.
I toto patří k „tajemným“ rotariánským poznatkům.
Pokud člověk vstupuje do Rotary, měl by do něj vstupovat s tím, že jisté věci jsou pro něj samozřejmé.
Tím ho přece Rotary vábí.
Právě proto, že jisté záležitosti, jisté vztahy jsou pro člověka samozřejmé, právě proto člověk do Rotary vstupuje...
Je na tom něco tajemného?
Něco nelogického?
Čest bývá tolika lidmi považována za břemeno.

Někomu se zdá, že je jí třeba odhodit a teprve potom se dá vyjít na cestu za úspěchem.

A toto poznání si někteří lidé často už od dětství osvojují jako tajemnou moudrost.

Rotariáni se řídí jiným poznáním.

Jiným „tajemstvím“.

Vědí, že čest okřídluje.

Koneckonců, lze to vyjádřit i aforisticky:

Vzdát se cti znamená vzdát se křídél.

Rotariánská „tajemství“ lze doplnit i o vlastnost, která působí, že se daří uskutečňovat i zdánlivě neuskutečnitelné plány.

Ta vlastnost se jmenuje: bystrost.

Rotariáni si všímají světa kolem sebe z rotariánského úhlu.

Jak zásadní může být „rotariánský úhel“ pohledu.

Připomněl jsem už člověka, kterému dali rodiče za úkol, když na pár týdnů odjížděli, aby během té doby, co budou pryč, zaléval v bytě květiny. A on na to zapomněl.

Nebyl zlý.

Nebyl sadistický.

Jenom měl tolik jiných věcí na práci a na zábavu, že si květin nevšiml.

Žil vedle nich.

Každý den se kolem nich pohyboval.

A nevšiml si, že potřebují vodu.

Není tohle archetyp antirotariánství...?

Rotariáni si všímají těch, kdo žijí vedle nich i těch, co žijí v dálce.

Kolik cest neuschlo kvůli tomu, že si rotariáni včas všimli toho, kdo žíznil a koho si jiní nevšimli.

Ony květiny, o jaké se měl nepozorný člověk starat, zahynuly. Ne proto, že by je chtěl mučit, ublížit jim. Jenom si jich, jak potom smutně vysvětloval rodičům, nevšiml.

Chyběla „rotariánská bystrost“.

Kolik bolesti by na světě mohlo ubýt...

Jenom kdyby si jí někdo dokázal všimnout.

Kdyby na ni nezapomínal.

Pojmenoval ji.

Včas.

Kdyby si „udělal čas“ a dal tomu, co ...nebo kdo... vedle něj žíznil, trochu vody.

Někdy stačí podat pár doušků a někdo nezahyne...

Někdy stačí -

Doušek slova.

A něco krásného a velkého bude dál žít a kvést. Nějaká radost bude dál trvat...

Stačí podat „rotariánský doušek“ a tam, kde by byla poušť, poušť není..., nevznikne...

Je cosi, co by se dalo nazvat „rotariánská voda“ ...

Voda záchrany...

Pramen vítězství...

Jak málo někdy stačí, aby se nějaká poušť nenarodila.

Nějaká zbytečná poušť.

Mám rád jedno úsloví: Jak málo stačí a stane se tak mnoho.

Kdo ví, kolik květin teď hyne.

Možná někde docela blízko..., kolik jich možná právě teď, teď..., hyne, jako ony květiny v bytě, kde se procházela nepozornost.

Tak málo stačí...

Pár doušků.

Ona metaforická voda, kterou lze podat tam, kde ji jiní zapomínají podat, patří také mezi rotariánská tajemství...

Trpělivost je také ve zbrojnici rotariána...

Trpělivost je dávná zbraň, kterou se odnepaměti vybojovala slavná vítězství.

Někdo nezasadí metaforickou jablůň jenom proto, že mu nedá jablka v den, kdy by byla zasazena.

Nechce čekat.

Umění být trpělivý, úrodně trpělivý, vede poutníky k jejich cíli...

Úrodná trpělivost.

Co všechno dokáže ÚRODNÁ TRPĚLIVOST.

Kolik je asi těch, co nedošli k cíli jenom proto, že nebyli trpěliví udělat k němu ještě několik kroků...

Pravý rotarián nezapomíná na toto poznání, nezapomíná na „rotariánské kroky“ ...

NEMOŽNÉ nemusí být nemožné... „Veliká nemožnost“ se dá rozdělit na celou řadu malých možností, zdánlivě třeba nepatrných možností, které se potom mohou uskutečňovat jedna po druhé... až nakonec se ona zdánlivá VELIKÁ NEMOŽNOST stane přece jenom skutkem... i k úžasu těch, kteří by v její uskutečnění nikdy nevěřili...

Někdy by stačil ještě jeden jediný krok.

Pokud by se nepřehlédl, pokud by se udělal, poutník by se dotkl cíle...

Udělá ho poutník?

Nezapomene na něj?

I ta nejdelší cesta začíná prvním krokem.

Ti, kdo jsou trpěliví, nezoufají.

Jsou moudří.

Trpělivý ví, že tak zvaná porážka může být jenom poodložené vítězství.

„Nemám tolik času, abych mohl příliš pospíchat.“

Jenom zdánlivě paradoxně zní tato věta, která v sobě nese návod na úspěch.

Rotariáni dobře vědí, jak je to se spěchem.

Vědí, jak je to s trpělivostí.

Znají tajemství trpělivosti.

Kolik je lidí, kteří pro nářek nad vlakem, co jim ujel, přehlédnou vlak, který jim právě přijíždí...

I víra se nalézá mezi těmi výsadami, jaké lze pojímat jako rotariánské vlastnosti.

Rotariáni nepatří, jak je dobře známo, k jediné náboženské víře.

Ale přesto jsou silně věřící.

Věří, že bolest se dá odstraňovat.

Věří, že úzkost se dá odstraňovat.

Věří, že trápení se dá odstraňovat.

A v této víře nacházejí sílu...

Nacházejí v ní i cestu k tomu, aby zvětšovali domov světla.

Aby jej zvětšovali tím, že z něj budou vypuzovat tmu.

Ať by už ona tma měla jakákoliv jména...

Dlouho by mohla pokračovat cesta za rotariánskými tajemstvími.

Vlastně jsou to tajemství?

Nejedná se o cosi, co si každý nese kdesi na dně duše?

Jeden si to uvědomuje, druhý se snaží své poznání přehlédnout, snaží se vymluvit si je...

Aby se nemusel změnit.

Rotariánská tajemství jsou v podstatě vlastnosti.

A zdaleka to nejsou nějaké vlastnosti JENOM rotariánské.

Jsou to vlastnosti prosté a samozřejmé, jaké si mnoho lidí nese pevně na dně své duše, mnoho lidí si ani neuvědomuje, že to jsou nějaké rotariánské vlastnosti.

„Nějaká rotariánská tajemství.“

Někteří lidé jsou rotariány a ještě si to třeba ani nestihli uvědomovat...

Tolik lidí si raději nepojmenovává svět kolem sebe, nepojmenovávají si raději ani sami sebe...

Pak by třeba ucítili potřebu změnit svět.

Pak by třeba ucítili potřebu změnit sebe.

Rotariáni nemusejí hledat záminky, aby se bránili pojmenovávat si okolní svět nebo aby se dokonce bránili pojmenovávat si i sami sebe.

Znají to velké tajemství, tajemství pojmenovávat.

Někdy stačí dát svému světu jméno.

Přesné jméno.

Někdy stačí dát jméno, přesné jméno, své cestě a na cestu vydechne veliký jas...

Stačí dát upřímné jméno sám sobě.

A člověk pozná, že to, co považoval za tajemství, tajemné není.

Že je to přirozené.

NUTNÉ...

Jenom přehlížené...

Rotariáni se snaží dávat jména nepojmenovanému.

Někdy stačí dát tomu, co nebylo pojmenované, přesné jméno a zmizí úzkost, bolest, zoufalství.

Je tohle tajemství?

Pokud je to pro někoho opravdu tajemství, přicházejí rotariáni, aby upozornili, že na tom nic tak tajemného není, že je to naopak výzva.

Veliká výzva.

Kdo ji zaslechne, je na nejlepší cestě stát se rotariánem...

Pokud jím už není...

Rotariáni znají velké tajemství.

Tajemství naslouchat srdcem.

Anděl strážný říká :

„Slyšíš jak někdo volá?...

Volá tě?...

Volá o pomoc?...

Potom opravdu dobře slyšíš.

Potom slyšíš srdcem...“

Vila Comely Bank, historický unikát a domov Paula a Jean Harrisových v letech 1912-1947, stojí na jižním předměstí Chicaga. Z centra je to sem necelou hodinku jízdy červenou linkou metra, z jeho konečné pak ještě pár minut autobusem. Ostatně i adresa, 108. ulice, svědčí o tom, že je to „hodně na jihu“. Comely Bank je patrně jediné autentické místo na světě, kde se s více než stoprocentní jistotou zachoval v neporušené podobě genius loci zakladatele společenství Rotary International.

Když půjdete mezi dnes již vzrostlými, mohutnými stromy a keři, cestou z ulice k domu, máte jistotu, že právě tudy před vámi Paul Harris prošel, že stoupal po stejném schodišti a bral za stejnou kliku u dveří jako vy. A nejen on, jeho častými hosty byli rotariáni z celého světa, i z tehdejšího našeho československého distriktu 66. Venku ani uvnitř se prakticky nic podstatného nezměnilo, i když vilu po úmrtí Paula Harrise vlastnila jiná rodina. Místní rotariáni ji měli stále na zřeteli. V roce 2005 se jim podařilo sdružit potřebné finanční prostředky a dům s rozlehlou zahradou odkoupit. Tehdy objekt navštívilo velmi mnoho rotariánů z celého světa, kteří se v Chicagu účastnili oslav 100. výročí vzniku Rotary.

Proto, aby Comely Bank nebyla jen historickou kulisou, ale aby získala i nové využití, založili členové RC Chicago / ONE spolu s dalšími rotariány z místních distriktů 6450, 6360 a 7870 Nadaci domova Paula a Jean Harrisových. Stalo se tak z iniciativy Roberta Knuepfera, v letech 2010-11 guvernéra distriktu 6450. Vila se stala majetkem této nadace. Místní rotariáni provedli svými silami sanační stavební práce a každoročně se o jednom jarním víkendu setkávají, aby provedli drobnou údržbu a úklid po zimě.

Dům i zahrada jsou v současné době zakonzervovány a čekají na vzkříšení. Na obnovu čeká v zahradě park míru a přátelství, který vypěstovala Jean, na návštěvníky čekají i místnosti, v nichž se Paul setkával s přáteli. Vila Comely Bank bude restaurována do podoby z roku 1947. Nadace chce digitalizovat archivní materiály, včetně videí, záznamů Harrisových projevů i stylových fotografií. V jednotlivých místnostech pak budou k dispozici interaktivní prezentace, které návštěvníkům umožní nahlédnout do „doby a světa Paula Harrise“. A proč Harrisovi vilu nazývali s láskou Comely Bank? Jako vzpomínku na stejnojmennou ulici ve skotském Edinburgu, v níž vyrůstala Jean.

Projekt je zpracován, rozpočet je neúprosný. Jak vysokou částku představuje? To i další detailní informaci najdete na www.paulharrishome.org, kde je i vstup pro ty, kteří by na záchranu a rekonstrukci Comely Bank chtěli přispět.

Aktuální informace a vstup pro donátory:

www.paulharrishome.org

